

Datum
2007-10-03
Ert datum
2007-06-21

Vårt dnr
081/2007
Ert dnr
Jo2007/2012

Sidnr
1(2)

Regeringskansliet
Jordbruksdepartementet
Djur- och livsmedelsenheter
Att: Per Bergman
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Ansvarsfrågan vid odling av genmodifierade grödor (SOU 2007:46)

Gentekniknämnden delar utredningens uppfattning om att de möjligheter till ersättning för skada till följd av GMO-odling som lagstiftningen ger är tillräckliga. Nämnden instämmer också med utredningen i bedömningen att det saknas anledning att införa en lagstadgad skyldighet för GMO-odlare att inneha ansvarsförsäkring som täcker skadeståndsansvar till följd av GMO-inblandning. Inte heller behöver en offentligrättslig fond för skador till följd av sådan inblandning införas.

Nämnden ställer sig bakom de resonemang som förs i betänkandet rörande möjligheterna till ersättning vid GMO-inblandning under tröskelvärdet om 0,9 procent (s. 218 f). Om skadestånd skall kunna utgå vid oavsiktlig eller tekniskt oundviklig inblandning i en så begränsad omfattning, innebär detta i realiteten att GMO-odling omöjliggörs i Sverige.

Nämnden noterar vidare att utredningen inte bland de animaliska livsmedlen behandlar äggproduktion, som till närmare 6 procent utgörs av ekologisk produktion.

Beslut i detta ärende har efter föredragning av vice ordförande Fredrik von Arnold fattats av ledamöterna Anitha Bondestam, Per Bill, Per Lodenius, Lars Tysklind, Sven Gunnar Persson (skiljaktlig) se bilaga, Tina Ehn (skiljaktlig) se bilaga, Anne Lundén, Rishikesh Bhalerao, Malin Ideland, Maria Masucci, Nils Uddenberg och tjänstgörande ersättarna Egon Frid (skiljaktlig) se bilaga, Lisbeth Jonsson och Anna Qvarnström. Vid remissens besvarande har även deltagit, ersättarna Niklas Wennberg och Stellan Welin.

För Gentekniknämnden



Anitha Bondestam



Fredrik von Arnold

Ansvarsfrågan vid odling av genmodifierade organismer

Vi delar inte Gentekniknämndens yttrande över betänkandet. Att det finns möjligheten till ersättning för skada vid till följd av en GMO-odling är inte tillräckligt skydd för den som blir drabbad, och som får en GMO-inblandning i sin odling.

Även om man som odlare kan driva en skadeståndsprocess rent formellt så är det inte ett realistiskt alternativ för den drabbade. Att göra upp i godo är inte heller en lösning på problemet.

Vi anser att lagstiftningen inte är tillräcklig för möjligheten till ersättning om en odling blir drabbad av inblandning av GMO. Vi menar att det behövs ett tydligare ersättningssystem för att förebygga riskerna för inblandning av GMO, som kan vara ett sätt att hantera eventuellt kommande problem med GMO-odling och dess etablering. Ersättningsfrågan är en fråga som måste stå helt klar. Särskilt drabbad blir den ekologiska odlingen vid en eventuell inblandning av GMO, hela den ekologiska odlingen bygger på trovärdigheten gentemot konsumenterna.

Betänkandet pekar på ett antal frågor som behöver en fördjupad studie, som en statlig ersättningsfond. Att lösa frågan via försäkringar verkar inte vara ett alternativ eftersom försäkringsbranschen ställt sig avvisande.

Sambandet mellan GMO-odling och riskerna för spridning hänger starkt samman i dessa diskussioner. Det är därför värt att påpeka att de förslag till skyddsavstånd som föreslås är sämre än i flertalet andra europeiska länder, vilket ju också kan öka sannolikheten för inblandning och skador.

Märkningsplikten är ytterligare en del i arbetet med att kvalitetssäkra ekologiska odlingar eller odlingar utan GMO för konsumenter och skapa trygghet för alla inblandade.

Riksdagsledamöterna
Tina Ehn (mp)
Egon Frid (v)
Sven Gunnar Persson (kd)